

ประวัติชีวิตและการทำงานของประยงค์ วรรณรงค์ : บทสังเคราะห์วิวาทะ ว่าด้วยเรื่องจริยศาสตร์การพัฒนา

Life of history and work of Prayong Ronnarong : Synthesis of the topic of development ethics.

เดโช แชน้ำแก้ว

Daycho Khaenamkhaew

สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Major of community development. Faculty of Humanities and Social Sciences.

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University.

โทร.084-9323736 อีเมล: Daycho_kha@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยศาสตร์การพัฒนาของประยงค์ วรรณรงค์นั้น ซึ่งประกอบไปด้วย การรู้จักคุมพฤติกรรมจิตใจของตนเอง ทั้งในเรื่องของความโกรธ ความโลภ และความหลง ต้องรู้จักยับยั้ง โดยใช้หลักเหตุผลและมีสติปัญญาในการแก้ปัญหา มีการพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม ภายใต้การรักษา ศีล 5 ที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ดีงามในการพัฒนาชุมชนและสังคมไปพร้อมกันตามหลักสมาธิและปัญญา ต้องรู้จัก พัฒนาและร่วมแก้ปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชน พร้อมทั้งให้ความเสมอภาคและความยุติธรรม ไม่ให้เกิด ความขัดแย้งและแก้ไขปัญหโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมและวินัยของชุมชน ทำตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีเรื่องการบริหารตนเองและชุมชนให้มีความสุข พร้อมทั้งบริหารชีวิตและสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น สร้างการเรียนรู้ให้กับบุคคลและสังคมให้เกิดการจัดการร่วมกันภายใต้สวัสดิการของชุมชน มองในชีวิตว่าเป็น สิ่งที่ดีงาม คือ ต้องมีสุขภาพที่ดี มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ทุกคนมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ พร้อมทั้งสร้าง ครอบครัวที่อบอุ่น และต้องรู้จักสร้างคุณภาพของชีวิตและธรรมชาติที่สามารถใช้ได้จนถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน บนพื้นฐานความพอเพียง

คำสำคัญ : ประวัติชีวิตและการทำงาน; ประยงค์ วรรณรงค์; จริยศาสตร์การพัฒนา.

Abstract

This article's objective to study Development ethics of Prayong Ronnarong; Controlling one's own behavior and mind, such as anger, greed and delusion. Use reason and intelligence to solve problems. Ethical and good development, such as keeping the 5 precepts. Develop and solve conflicts of people in the community. Giving equality, justice and peace, Use moral principles, ethics and community discipline. Acting as a good model, such as self-management and community to be happy, complete functions, self-beneficial to others, learning people, managing good life and community welfare. Looking at life as being a good thing, such as having good health, learning all the time, have income, have a job, have a

career and create a warm family. Create a balance of life and nature that can be used until the next generation based on sufficiency.

Keywords: Life of history and work; Prayong Ronnarong; development ethics.

1. บทนำ

จริยศาสตร์ของการพัฒนา เป็นการพัฒนาและวิวาทะของแนวคิดในประเด็นว่าด้วยชีวิตที่ดี ความยุติธรรม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการตีความโลกทัศน์ทางอภิปรัชญา และจริยศาสตร์จะสอดคล้องกับแนวคิดของการพัฒนาที่แตกต่างกัน ว่าด้วยชีวิตที่ดีนำเสนอโนทัศน์คู่ตรงข้ามระหว่างแนวคิดเสรีนิยมใหม่ที่มองว่าชีวิตที่ดี คือ ชีวิตที่มั่งคั่งในทางเศรษฐกิจกับแนวคิดมนุษยนิยมที่เห็นว่า ชีวิตที่ดี คือ การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ในทุกด้านเพื่อการบรรลุซึ่งอิสรภาพ ส่วนเรื่องความยุติธรรมเป็นวิวาทะระหว่างแนวคิดที่เน้นผลรวมของการพัฒนาอย่างแนวคิดอรรถประโยชน์นิยมกับแนวคิดที่เน้นเรื่องของความเท่าเทียมในสังคม และประเด็นว่าด้วยสิ่งแวดล้อมที่นำเสนอโลกทัศน์แบบมนุษย์เป็นศูนย์กลางที่มนุษย์มีสถานะเป็นนายเหนือสิ่งแวดล้อมกับโลกทัศน์แบบระบบนิเวศเป็นศูนย์กลางที่ทุกสรรพสิ่งต่างเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย และมีคุณค่าเท่าเทียมกัน (ณัฐพล โสถลิตร์ตันวีโรจน์, 2557)

การพัฒนาชุมชนของปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีผลงานดีเด่นและสามารถเชื่อมโยงสำหรับจริยศาสตร์การพัฒนาได้ คือ “ประยงค์ รมรงค์” เป็นผู้นำการก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรการทำสวนยาง ตำบลไม้เรียง เป็นผู้จัดการ และประธานกลุ่มเกษตรกรทำสวนยางไม้เรียง เป็นผู้ก่อตั้ง และเป็นประธานศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนไม้เรียง ประธานเครือข่ายยมนา ผู้จัดทำแผนแม่บทชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้นำจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาอย่างพาราไทยฉบับประชาชน และเป็นคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยผู้นำชุมชนท้องถิ่น สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นที่ปรึกษาคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการสมานฉันท์ และได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, มปป.) ซึ่งภายใต้หลักการทำงานนั้นที่มุ่งประโยชน์นิยม หรือมุ่งเน้นเพียงผลประโยชน์ หรือกำไรสูงสุดเท่านั้น จึงเกิดเป็นปัญหาความย้อนแย้งระหว่างการกระทำ และผลของการกระทำที่เกิดจากหลักการในจริยศาสตร์การพัฒนาที่มุ่งเน้นเพียงกฎศีลธรรมสากล ด้วยการหาดุลยภาพระหว่างหลักการในจริยศาสตร์การพัฒนาเพื่อประโยชน์นิยม และจริยศาสตร์การพัฒนาเพื่อเชื่อมประสานกับจริยศาสตร์แห่งความอาหาร ที่ให้ความสำคัญกับการกระทำด้วยความเกื้อกูลและอาหาร (ณัฐสุภรณ์ เทียวเพชรภัสกร และประเวศ อินทองปาน, 2560) ซึ่งประยงค์ รมรงค์ได้นำความรู้ใหม่ ๆ และแสดงความสามารถที่เป็นประโยชน์กับสังคมชุมชน และประเทศชาติบ้านเมือง ถึงแม้จะเหนื่อยยาก แต่มีความภาคภูมิใจจนถึงปัจจุบันนี้ เมื่อคิดถึงสิ่งที่ได้กระทำ รู้สึกมีความสุขและสบายใจที่เกิดมาชาตินี้ ได้ทำประโยชน์ไว้กับแผ่นดิน ไม่เสียชาติเกิดก็พอเพียงแล้ว (ประยงค์ รมรงค์, 2558)

จากความสำคัญข้างต้น จึงมุ่งศึกษาเรื่อง ประวัติชีวิตและการทำงานของประยงค์ รมรงค์ : บทสังเคราะห์วิวาทะว่าด้วยเรื่องจริยศาสตร์การพัฒนา ในประเด็นการรู้จักคุณพหุติกรรมจิตใจของตนเอง การพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม การรู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาในชุมชน มีความเสมอภาค ยุติธรรม และความสงบสุข การทำตัวเป็นตัวอย่าง การเรียนรู้ตลอดเวลา และการรู้จักสร้างดุลยภาพของชีวิต ซึ่งมีการศึกษาสังเคราะห์ที่บูรณาการเข้ากับจริยศาสตร์การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการกระทำด้วยความเมตตาบนฐานของเจตนาอันเป็นกุศลเพื่อผลประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและสังเคราะห์เรื่องจริยศาสตร์การพัฒนาเกี่ยวกับประวัติชีวิตและการทำงานของประยงค์ รัตนรงค์

3. ปฐมบท : ความเป็นมาของประยงค์ รัตนรงค์

ประยงค์ รัตนรงค์ ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันอายุ 72 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 สมรสกับนางแนบ รัตนรงค์ มีบุตร 3 คน และธิดา 2 คน ประกอบอาชีพเกษตรกร ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ 51 บ้านโกรกไม้แดง ตำบลไม้เรียง อำเภอดวง จังหวัดนครศรีธรรมราช ท่านเป็นผู้มีผลงานดีเด่นมากมาย ทั้งนี้ผู้ประยงค์รัตนรงค์ ซึ่งมีอาชีพหลัก คือ ทำการเกษตรเช่นเดียวกับเกษตรกรทั่ว ๆ ไปในประเทศ หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก็หันมารับจ้างทำงานทุกอย่าง เช่น รับจ้างตัดไม้ และจากชีวิตที่ลำบากทำให้ได้เรียนรู้ได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างคน ระบบ การประกอบอาชีพ และทำให้เกิดความคิดริเริ่มพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีปัญญาชนในท้องถิ่น และร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้าน โดยเฉพาะปัญหาเรื่องยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ แต่ระยะเวลาที่ผ่านมาชาวสวนยางพารายังมีปัญหาความยากจนเหมือนกับเกษตรกรในภาคอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างจากพ่อค้าที่รับซื้อที่เขาได้กำไรตลอดเวลา เพราะเกษตรกรทำได้เพียงเป็นผู้ผลิตจึงทำให้มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้เพราะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ราคาขึ้นลงตามท้องตลาด รวมถึงถึงความมั่นคงของนโยบายภาครัฐ จึงทำให้นายประยงค์รัตนรงค์นำเสนอแนวคิด และประสบการณ์ รวมถึงถึงทบทวนปัญหาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อมาวิเคราะห์อนาคต ทำให้พบว่าปัญหาอยู่ที่การจัดการได้แก่ การกำหนดคุณภาพ การกำหนดน้ำหนัก และการกำหนดราคาให้แก่พ่อค้า หรือผู้ซื้อเป็นผู้กำหนด จึงทำให้เกิดปัญหาตลอดมา จึงเกิดมีการรวมกลุ่มเพื่อวางแผนสร้างแนวทางแก้ปัญหาให้กับตนเอง ตั้งแต่ระบบการผลิต การแปรรูป การจัดการตลาด โดยจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรแปรรูปน้ำยางสดเป็นยางแผ่นอบแห้ง และยางแผ่นรมควันตามความต้องการของตลาด ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อการจัดการในระดับที่ดีขึ้น ลดขั้นตอนที่เป็นภาระ และค่าใช้จ่ายของเกษตรกร รวมถึงถึงการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม และใช้องค์กรเป็นเครื่องมือในการจัดการอย่างเป็นระบบ และอย่างเป็นเครือข่าย ทำให้ชุมชนไม้เรียงได้พัฒนาอาชีพการทำสวนยางจะมีความก้าวหน้าเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่ก็ยังพบว่าไม่สามารถแก้ปัญหาไม่ได้ทุกเรื่องเพราะโดยส่วนใหญ่สามารถแก้ปัญหาได้เฉพาะเรื่องอย่างอย่างเดียว ไม่สามารถทำให้ปัญหาเงินหมดไปด้วยเพราะเกิดจากคนในชุมชนขาดความรู้ ขาดการป้องกันปัญหา และพัฒนาสิ่งดีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพการทำในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้จัก ปัญหาที่ตามมา คือ ความไม่สำเร็จ และความล้มเหลว ทำให้เกิดความท้อแท้ และหมดกำลังใจ

ประยงค์ รัตนรงค์ จึงได้เป็นผู้นำจัดตั้งศูนย์ศึกษา และพัฒนาชุมชนไม้เรียงขึ้นเพื่อศึกษาวิจัยปัญหา และข้อขัดข้องต่าง ๆ ให้ทุกคนได้มีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งที่ต้องการรู้ เพราะต้องกระทำ และทำในสิ่งที่ต้องการรู้ จึงจะสำเร็จ โดยมีหลักสูตรหลากหลายตามความต้องการของผู้เรียนด้วยการสร้างความร่วมมือกันหลายฝ่าย ทั้งจากภาคชุมชน เอกชน และรัฐ จากประสบการณ์ที่ชุมชนได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาทางพาราไทย ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในกลุ่มอาชีพเกษตรกรเพราะสามารถปฏิบัติได้จริง จึงเกิดเป็นความมั่นใจมากขึ้นแผนแม่บทชุมชนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ทำให้คนในชุมชนได้มาเรียนรู้ร่วมกันเรียนรู้เรื่องตนเอง เรียนรู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทำให้เกิดเป็นข้อสรุปนำมากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันได้เดินทาง ในการแก้ปัญหาพร้อมกันได้แนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทำให้สิ่งดี ๆ เกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน แต่ครั้งนี้ต้องเริ่มต้นจากผู้นำที่ต้องการให้การยอมรับนับถือจากชาวบ้านเป็นที่ปรึกษาของคนในชุมชนก่อน มีการสัมมนา และปฏิบัติการทำความเข้าใจ

ร่วมกัน แล้วขยายผลในหมู่บ้านของตนเอง พร้อมกับจัดทำข้อมูลที่เป็นเพื่อนำมาวิเคราะห์ให้ได้ทิศทางที่นำไปสู่เป้าหมาย และการพัฒนาร่วมกัน เน้นการพึ่งตนเองเป็นหลักภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) แผนแม่บทของชุมชนจำเป็นต้องนำไปใช้ได้ ในหลายระดับ เช่น ในระดับครอบครัวก็ให้แต่ละครอบครัวได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนเพื่อทำให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการของแต่ละครอบครัว แต่ถ้าหากกิจกรรมใดที่ต้องทำร่วมกันก็จำเป็นที่จะต้องสร้างองค์กรขึ้นมาเป็นเครื่องมือใช้ร่วมกัน เพราะชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่ง หรือเป็นเครื่องมือที่ดีในการแก้ปัญหาที่ใหญ่กว่าครอบครัวที่จะสามารถแก้ไขได้ ซึ่งทั้งนี้การจัดตั้งองค์กรที่เหมาะสมกับกิจกรรมนั้นนั้นจะต้องเกิดจากคนส่วนใหญ่ที่มีความต้องการในการแก้ปัญหาสิ่งนั้นร่วมกัน มีกิจกรรมรองรับ มีงบประมาณรองรับ ทั้งยังต้องจัดเก็บข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้านเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้ครอบครองทรัพยากรอย่างมากมาย ซึ่งเข้าใจในความหมายของคำว่า ทุน แต่ที่จริงแล้วทุนไม่ใช่เพียงแต่เงิน แต่มีคุณค่ามากกว่าเงิน เช่น ทุนที่เป็นทรัพยากร ทุนที่เป็นผลผลิต ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งจะเป็นจุดแข็งของชุมชน แต่ปรากฏว่าชุมชนส่วนใหญ่ยังขาดส่วนที่สำคัญ คือ ความรู้ในการจัดการทุน จึงทำให้คนภายนอกชุมชน หรือกลุ่มที่เข้ามาหาผลประโยชน์ส่วนใหญ่ หรือตกเป็นเครื่องมือทางธุรกิจตลอดมา

จึงเกิดเป็นวิสาหกิจชุมชนจะเป็นเครื่องมือของชุมชนที่ใช้ในการจัดการทุนของชุมชน และโดยชุมชนเอง เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรเพื่อการแก้ปัญหา เพื่อการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร รวมไปถึงการสร้างเครือข่ายชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และอย่างเป็นธรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนให้ผู้ที่สนใจต้องการเข้ามาทำในระบอบวิสาหกิจชุมชน เรียนรู้องค์กรชุมชน การคิดต้นทุน การวิเคราะห์สถานการณ์ การวิเคราะห์ตลาด การใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์เพื่อเสริมสร้างตามหลักวิชาการ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับความมั่นคงของกิจกรรม ทำให้เกิดความอยู่รอดของชุมชน ซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากร หรือทุน ทำร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ตามกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการ ไม่ว่าชุมชนจะมีจุดอ่อนจุดแข็งต่างกันอย่างไร การสร้างระบบให้เกิดความร่วมมือได้อย่างสร้างสรรค์ และเป็นทำจะสามารถทำให้ชุมชนคงอยู่

นอกจากนี้ประยงค์ ธรรงค์ ยังได้มีบทบาทต่อการสร้างธุรกิจร่วมกันของเครือข่ายยมนา (ยาง ไม้ผล นาข้าว) เป็นระบบการพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน และระหว่างชุมชน ทั้งในอาชีพเดียวกัน และต่างอาชีพซึ่งจากเดิมที่เป็นการแลกเปลี่ยนข้าวของซึ่งกันและกันมาเป็นธุรกิจชุมชน และจากการเป็นผู้นำที่มีประสบการณ์ต่อเนื่อง และเป็นรูปประจำชัดเจนทำให้เกิดความร่วมมือไม่ร่วมมือ และเชื่อถือได้ของชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ จนทำให้ประยงค์ ธรรงค์ ได้เข้ามามีบทบาทในองค์กรที่สนับสนุนต่าง ๆ มากมาย พร้อมทั้งยังมีส่วนร่วมในการผลักดันเชิงนโยบายที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาทางพาราไทย ทำให้องค์กรหรือสถาบันต่าง ๆ มอบรางวัลให้กับผู้ประกอบการประยงค์ธรรงค์ เช่น รางวัลแมกไซไซจากประเทศฟิลิปปินส์ สาขาการพัฒนาชุมชน ซึ่งชาวบ้านก็ยอมรับ และยกย่องว่าเป็นผู้นำทางปัญญาที่สร้างแรงบันดาลใจให้ชุมชนหรือลุกขึ้นมาเรียนรู้ และค้นหาทางออกเพื่อการพึ่งตนเอง ไม่ใช่พึ่งรอความช่วยเหลือจากภาครัฐเพียงอย่างเดียว (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์, มปป.)

4. การควบคุมพฤติกรรม และจิตใจ

การปรับระบบคิดของมนุษย์ในการรักษาตามความรู้ความเข้าใจ หรือเพิ่มความสามารถทางจิต ในขณะที่มีการใช้เครื่องมือจำนวนมากเพื่อปรับระบบคิดที่สร้างความท้าทายจริยธรรมและคำมั่นสัญญาของการควบคุมจิตใจ (John D. Medaglia, Perry Zurn, Walter Sinnott-Armstrong, Danielle S. Bassett, n.d.) เพราะสภาพจิตธรรมชาติของความเป็นคน คือ สิ่งที่มีความโกรธ ความโลภ ความหลง มีปัญหา

มีความอยากรู้ อยากรู้อยากได้ แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่กล่าวมา ประยงค์ รมรงค์ สามารถฝึกฝน และคิดได้โดยใช้สติปัญญาของตนเองในการยับยั้งสิ่งที่เป็นความโกรธ ความโลภ ความหลง หรือสิ่งที่ยากรู้อยากได้ เพราะได้นำเอาหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 9) มาปรับใช้ให้เกิดความพอดีกับตนเอง ชุมชน และนำมาประกอบการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เกิดความเป็นเหตุเป็นผล เกิดความถูกต้อง กำหนดแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีเป้าหมาย กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่เป็นระบบ มีการป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมไปถึงกำหนดแนวทางแก้ปัญหาไว้หากปัญหานั้นเกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดหรือที่เรียกว่า “การพึ่งตนเอง” เพราะการเรียนรู้โดยวิธีนี้จะทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถทำให้ตนเองฝึกฝนได้มากขึ้น มีสติปัญญารอบรู้ และรู้จักโลกภายนอกมากขึ้น รู้ว่าผลกระทบการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดปัญหา ทำให้รู้จักการตั้งรับกับปัญหา ใช้ความคิด และสติปัญญาเพื่อความอยู่รอดของตนเองโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น (ประยงค์ รมรงค์, 2558)

5. การพัฒนาจริยธรรม และสิ่งดีงาม

การพัฒนาให้เกิดการยอมรับทางจริยธรรมนั้นค่อนข้างจะเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่ได้สร้างขึ้นเป็นจำนวนมากจากปฏิกิริยาจากนักวิจารณ์หลายคน แต่ก็ยังมีช่องว่างจำนวนมากที่ไม่เป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น (Damianah M. Kieti and Kennedy O. Magio, 2013) ซึ่งการทำในสิ่งที่ดีงามตามหลักการพัฒนาจริยธรรมเพื่อการพัฒนาชุมชน และสังคม โดยประยงค์ รมรงค์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอาชีพให้ยั่งยืน เพราะจะต้องมีอาชีพหลักที่มั่นคงก่อน เพื่อป้องกันการทำผิดในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้หากคนมีอาชีพ มีรายได้ ปัญหาเรื่องปากเรื่องท้องหรือปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจก็จะไม่เกิดขึ้น แต่ในทางกลับกันถ้าหากมีปัญหาเกี่ยวกับปากท้องมีปัญหาหนี้สิน ก็จะทำให้เกิดปัญหาชุมชน และสังคม การที่จะพัฒนาชุมชน หรือสังคมก็อาจจะทำไม่ได้ และหากชุมชน หรือสังคมอ่อนแอ แนวทางแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ก็คือ ต้องนำหลักคุณธรรมจริยธรรมนำหลักสมาธิ และปัญญา พร้อมกับนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์พิจารณาให้สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่จะสร้างความยั่งยืนในอาชีพได้ เพราะความผิดพลาดของการพัฒนาชุมชนในอดีตมุ่งความเป็นเมือง และมุ่งความเจริญรุ่งเรืองนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สูญเสียความเป็นชนบทอย่างสิ้นเชิง เพราะผู้คนต่างคิดว่าความรุ่งเรืองศรีวิไลของชุมชน และสังคม แต่คิดว่าความแร้นแค้น ความจำเจ ความลำบากด้านอาชีพในชุมชนชนบท จึงพร้อมจึงยอมเสี่ยงที่จะไปหาชีวิตที่ดีกว่า หรือไปตายเอาดาบหน้า สิ่งนี้ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นอยู่อีกทั้งการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่มีผิดพลาดอยู่บ่อย ๆ เพราะขาดข้อมูลที่ถูกต้อง แต่ในทางกลับกัน หากมีการเสริมความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม และความดีงามในการดำรงชีพ ในการประกอบอาชีพไปพร้อมกับวัตถุประสงค์ที่ทันสมัยแบบชุมชนเมือง แต่คุณภาพชีวิตคนในชนบทมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมก็จะมีปัญหา คนในชุมชนก็จะอยู่เย็นเป็นสุข มีเวลา มีความร่วมมือที่จะทำสิ่งดี ๆ ร่วมกัน และถูกต้อง ก็จะทำให้การอยู่รอดปลอดภัยร่วมกันมากขึ้น (ประยงค์ รมรงค์, 2558)

6. การพัฒนา และแก้ไขความขัดแย้ง

ประยงค์ รมรงค์ ได้มีโอกาสเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ความรู้สึกในตอนนั้นยังสับสนอยู่ไม่น้อย เพราะตั้งใจว่าชีวิตนี้จะไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง เนื่องจากพบว่าคนที่ทำอะไรหรือคิดอะไรตรงไปตรงมามากจะไม่เท่าทันนักการเมือง หากเข้าไปคลุกคลีก็จะตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองได้ แต่ครั้งนี้ลุงประยงค์คิดว่าไม่ได้ไปเป็นนักการเมือง ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง หรือการสรรหา แต่ได้รับการโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ไปทำหน้าที่ทางการเมืองในฐานะนิติบัญญัติเท่านั้น ถึงแม้จะไม่มีความรู้ด้านกฎหมายมากเท่าที่ควร แต่ก็ยังเป็นโอกาสที่ดีที่จะได้เรียนรู้ในสิ่งที่ยังไม่รู้ ได้เป็นส่วนหนึ่งในการขจัดความไม่เสมอภาค เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความยุติธรรม

และได้เป็นส่วนหนึ่งในการหาความสงบสุขมาให้กับประเทศไทย เพราะปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากความขัดแย้งของนักการเมืองที่แก้ไขปัญหาโดยความไม่เป็นธรรม ขาดระเบียบวินัย และขาดคุณธรรมจริยธรรม จนท้ายที่สุดทำให้เกิดปัญหา และไม่สามารถพัฒนาประเทศได้ แต่ลุงประยงค์ณรงค์ก็นำเอาจริยธรรมเลือกมาพัฒนา และแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง พร้อมกับนำความรู้ และภูมิปัญญาที่มีอยู่เข้ามาประกอบในการตัดสินใจโดยอิสระ การเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งก็มีส่วนดีเหมือนกันเพราะทุกคนมีอิสระ สามารถใช้ความรู้ความสามารถได้อย่างเต็มที่ และไม่มีมติพรรค จึงทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดเหมือนกัน (ประยงค์ รณรงค์, 2558) ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง มีวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ตามวิธีการที่ถูกต้องในการใช้แก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (เดโซ แชน้ำแก้ว, 2561)

7. การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์

ประยงค์ รณรงค์ เป็นผู้ที่รู้จัก “การบริหารตนเอง รู้จักการบริหารคน และรู้จักการบริหารงาน” ทำให้คนได้เรียนรู้เรื่องการจัดเก็บข้อมูล และใช้ข้อมูลอย่างเดียวที่ทำให้เขาพัฒนาตนเองได้ดีพอสมควร และรู้จักจุดแข็งจุดอ่อนในชุมชน และใช้จุดแข็งในชุมชนที่มีอยู่มาเป็นฐานการพัฒนาแบบยั่งยืนที่เน้นการพึ่งตนเองเป็นเป้าหมายหลัก กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนแล้วเดินไปสู่เป้าหมายได้ด้วยองค์ประกอบ และเงื่อนไขหลักหลัก คือ ต้องทำให้คนในชุมชนอยู่ดีกินดีเพิ่มขึ้นในด้านมิติของชุมชนเศรษฐกิจดี คนในชุมชนก็จะพอมองเห็นอนาคตก็จะไม่ไปมั่วสุมกับอบายมุข หรือสิ่งผิดกฎหมาย ต้องทำให้คนในชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ต้องทำให้ทุกฝ่ายลดความขัดแย้งแข่งขันแย่งชิงกันต้องการอบายมุข และอาชญากรรมทุกรูปแบบในลักษณะการป้องกันดีกว่าแก้ ต้องทำให้คนในชุมชน อยู่รอดปลอดภัย ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเป็นที่พึ่งของชุมชน พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างถูกต้องประหยัดถึงจะอยู่รอดถึงลูกหลานได้ แต่ทั้งนี้ชุมชนเข้มแข็งสามารถสร้างได้ต้องคนในชุมชนเท่านั้น เป็นผู้สร้างไม่ใช่คนภายนอกชุมชน เพราะคนภายนอกชุมชนไม่สามารถที่จะสร้างความยั่งยืนได้ แต่คนภายนอกก็จะเริ่มต้นกระตุ้นให้คนในชุมชนอยากเรียนรู้แล้วก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้เขาได้เรียนรู้ว่าจะเป็นหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกหลังจากที่คนในชุมชนมีความรู้แล้วเขาก็จะสามารถจัดการภายในชุมชนของเขาเองได้ จึงเป็นการสร้างความเข้มแข็งที่ยั่งยืนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ที่รับผิดชอบจากภายนอกน่าจะเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมและบทบาทหลักต้องเป็นคนในชุมชนเพราะที่ผ่านมางานพัฒนาส่วนใหญ่จะมีหน่วยงานจากภายนอกเข้าไปเรียกร้องให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทำให้โดยภาพรวมออกมาในลักษณะถ้าเราจะไปช่วยเหลือคนอื่น ช่วยเหลือสังคม ต้องดูแลตัวเองก่อน หากไม่เตรียมความพร้อม ทั้งตัวเองและครอบครัวจะทำได้อย่างไม่ยั่งยืน เพราะการที่เริ่มต้นจากตัวเองเมื่อประสบความสำเร็จจากประสบการณ์ก็นำไปขยายผลเป็นตัวอย่างต่อเนื่องจนได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง (ประยงค์ รณรงค์, 2558) ซึ่งบุคคลที่ทำหน้าที่ให้สมบูรณ์แล้วนั้นก็จะมีสำนึกสาธารณะด้วย ต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันก่อน มีความรักสามัคคี พร้อมทุ่มเท และอุทิศตน การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม (Khaenamkhaew D., 2016) เป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการทำความเข้าใจกับ “การทำหน้าที่ให้สมบูรณ์” ก่อน จึงพร้อมถึงการสร้างมุมมองใหม่เกี่ยวกับโครงสร้างของการกระทำที่เน้น “ศีลธรรม” เพื่อประกอบการทำหน้าที่ที่สมบูรณ์ (Grassl W., 2010)

8. ความยุติธรรม และความเสมอภาคทางสังคม

การใช้หลักธรรมเพื่อเสริมสร้างความยุติธรรม ความเสมอภาค ความสุจริต และความโปร่งใสในการทำงานที่ต้องอาศัย “หลักธรรม” เพราะส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ชุมชนต้องการ และเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ที่เป็นคุณสมบัติของผู้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N., 2018) การปฏิบัติที่ล่องผิด ล่องถูก จนได้ข้อสรุป และใช้ดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีเวลา และอิสรภาพในการคิด การทำ การร่วมมือกับผู้อื่น โดยให้ความเท่าเทียม และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำทุกอย่างให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และเมื่อพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าเป็นสิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์ก็จะทำจนสำเร็จทุกอย่าง ไม่ย่อท้อ ต้องมีความสนใจใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา ทนต่อความเคลื่อนไหว และความเปลี่ยนแปลงในสังคม และอีกประการที่สำคัญในการทำงานแบบกลุ่ม ซึ่งลุ่มประยงค์ธรรงค์ มีหลักการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการทำงานของสหกรณ์โดยเข้าไปมีส่วนร่วม และส่งเสริมความยุติธรรม และความเสมอภาคของสังคม โดยให้สมาชิกรู้จักการจัดการจัดการ การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และพัฒนาอาชีพให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รู้จักการจัดการ และการวางแผน มีความเป็นประชาธิปไตย อีกทั้งยังมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งเป็นหัวใจการทำงานของสหกรณ์ มีความเสมอภาคในการออกความคิดเห็นมีความยุติธรรมในการแบ่งผลประโยชน์ ทำให้เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกันในชุมชน และสังคม ทั้งนี้ยังมีการจัดการ และคุ้มครองชีวิตที่ตีร่วมกันออกมาในลักษณะของสวัสดิการของกลุ่ม เพราะการคิดดี ทำดีที่ไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ จิตใจเราสงบ และไม่มีความโกรธแล้ว จิตใจเรามีความสงบสันติ คือสิ่งที่ทุกคนต้องการก็จะเกิดขึ้นตามธรรมชาติ และจะอยู่อย่างถาวรยั่งยืนกับผู้ปฏิบัติตลอดไป (ประยงค์ธรรงค์, 2558)

9. ชีวิตที่ดีงาม และคุณภาพชีวิต

การสร้างคุณภาพชีวิตภายใต้การมีสุขภาพที่ดี ลุ่มประยงค์ธรรงค์เป็นผู้ที่รักษาสุขภาพ มีการออกกำลังกาย และรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ มีการศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา จนทำให้หลาย ๆ มหาวิทยาลัย มอบปริญญาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ให้กับประยงค์ ธรรงค์ ไม่ว่าจะป็นมหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นผู้ที่ริเริ่มเสริมสร้างการมีรายได้ และอาชีพเสริมให้กับคนในชุมชน มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังนำเสนอข่าวสารให้ผู้คนได้รู้จักศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ จนทำให้คนในชุมชนสามารถสร้างคุณภาพชีวิตของตนเองได้ภายใต้การทำในสิ่งที่คนทั่วไปก็สามารถทำได้ เช่น กำหนดแผนชีวิต และใช้ประสบการณ์ความสามารถที่ยังมีอยู่ให้เกิดประโยชน์กับผู้อื่นกับส่วนรวมโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนจนสำเร็จตามเป้าหมาย กำหนดเป้าหมายจะสร้างอาชีพให้มีความมั่นคงถาวร และสามารถมีกินมีใช้อย่างพอเพียงตามอัตภาพ มีความมั่นคง และมีศักดิ์ศรีเพราะสร้างขึ้นมาจากตัวเอง และความสามารถ มีแผนการเงินซึ่งกำหนดไว้ว่าจะต้องไม่มีหนี้ มีการออมเพื่อการลงทุน ด้านอาหารการกิน ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการศึกษา ด้านสังคม จึงทำให้ความเป็นอยู่อย่างมีระบบ แบบแผน และบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งยังมีแผนในเรื่องสุขภาพโดยวางแผนป้องกันตัวให้มากกว่าการคิดเรื่องการรักษา โดยใช้ภูมิปัญญาของคนรุ่นก่อนบวกกับหลักวิชาการสมัยใหม่จนในที่สุดก็บรรลุเป้าหมาย คือ ไม่มีโรคประจำตัว เพียงแต่ต้องดูแลตัวเอง และยอมรับความเสื่อมโทรมตามวัยเท่านั้น เป็นการวางแผนในทุกด้าน

เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สอนให้ดำเนินชีวิตเพื่อพิจารณาสรุปเชื่อมโยงสู่การพึ่งตนเองได้จริง (ประยงค์ รัตนรงค์, 2558)

10. การสร้างคุณภาพของชีวิต และธรรมาชาติ

การสร้างความหมายของชีวิตตามวิถีของชุมชนนั้นที่เกิดการเรียนรู้ภายใต้ความสัมพันธ์ของชุมชน 3 ระบบด้วยกัน คือ ประการแรก ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน จะช่วยเกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในสังคม ระบบเครือข่าย ระบบครอบครัว การควบคุมทางสังคม และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างกัน ประการที่สอง ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติช่วยเกิดการเรียนรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การผลิต และการแปรรูป รวมไปถึงกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางเศรษฐกิจ และ ประการที่สาม ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติช่วยเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นคุณค่า ความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม ซึ่งการเรียนรู้ของคนในชุมชนจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่เป็นคุณภาพของชีวิตควบคู่ไปกับการใช้ชีวิตท่ามกลางธรรมชาติจึงไม่สามารถแยกออกเป็นส่วน ๆ ได้ แต่สามารถเชื่อมโยงภายใต้การเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เพื่อรักษาความสมดุลของชุมชน ส่วนจะมาก หรือน้อยแค่ไหน เร็ว หรือช้าแค่ไหน ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายใน และภายนอกที่มีผลกระทบกับชุมชน ซึ่งประยงค์ รัตนรงค์ ก็เข้าใจกับสิ่งนี้เป็นอย่างดี จึงได้มีการเริ่มต้นเรียนรู้สิ่งใหม่ของชุมชนที่เกิดขึ้นจากคนในชุมชน สามารถนำเอาแนวความคิดและระบบที่มีอยู่เดิมมาปรับใช้ให้สอดคล้อง และตอบสนองความต้องการของชีวิต เริ่มต้นวิเคราะห์ระบบและแนวคิดเดิมพร้อมทั้งแสวงหาสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่สู่แนวทางแก้ไขปัญหาที่หลากหลายมากขึ้น

การจะสร้างคุณภาพของชีวิต และธรรมาชาติของคนในชุมชนนั้นจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ปัญหาของชุมชน รวมไปถึงโครงสร้างทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อปัญหานั้นด้วย ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกคนในลักษณะที่ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งในระบบ และนอกระบบ หรือตามอัธยาศัย จะเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ และช่วยพัฒนาประเทศให้ไปในทิศทางเดียวกันได้ สุดท้ายก็นำไปสู่ความสามารถในการทำให้คนสามารถพึ่งตนเองได้ เพราะการเรียนรู้เป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐานของชุมชนจากอดีตจนถึงปัจจุบัน จากชุมชนได้รับสืบทอดการเรียนรู้ของตนเองไว้ว่าจะมีสะดุดบ้างในบางช่วงเวลา เพราะกระแสพัฒนาจากภายนอก แต่เมื่อสามารถตั้งหลักได้ก็ จะเกิดการเรียนรู้ของชุมชน เช่น ชุมชนไม้เรียง อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภายใต้การนำของ ประยงค์ รัตนรงค์ เริ่มเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนจากโรงงานยางแผ่นผึ่งแห้งของชุมชน แล้วค่อยขยายไปสู่วิสาหกิจพื้นอื่น ๆ ที่หลากหลาย เพื่อการอุปโภคบริโภคในชุมชนเป็นสำคัญ ชุมชนไม้เรียงเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาชุมชน มาจากปรัชญาการเรียนรู้ของชุมชนในช่วงที่ผ่านมาอย่างชัดเจนว่า เรียนในสิ่งที่จะทำ และทำในสิ่งที่รู้จริงแล้ว เป็นสิ่งที่ลุงประยงค์รัตนรงค์ และชุมชนยึดถือนำมากำหนดแนวทางการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เกิดคุณภาพของชีวิตตามธรรมชาติ กิจกรรมใดที่หน่วยงานหรือองค์กรภายนอกจัดให้ชุมชน ถ้าไม่อยู่ภายใต้การเรียนรู้ก็ยากที่จะประสบความสำเร็จชุมชนไม้เรียงได้วิเคราะห์สิ่งที่ต้องรู้ และสิ่งที่ควรรู้ ออกมาเป็นรูปธรรม ต้องรู้จักตนเอง ประกอบการเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของชุมชน รู้ศักยภาพรู้ปัญหา หรือสาเหตุแห่งปัญหาของชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาทุน การจัดการทรัพยากร และผลผลิต บริการชุมชน และสุขภาพชุมชน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม (ประยงค์ รัตนรงค์, 2558)

ซึ่งจากการทำงานของประยงค์ รณรงค์ ทำให้ท่านเป็นปราชญ์ชาวบ้านในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ชาวบ้านให้การเคารพนับถือในความรู้ที่บรรยายเป็นประจำ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง จังหวัด นครศรีธรรมราช และกลายเป็นวิทยากรด้านการพัฒนาชุมชนในหลายสถานที่ เช่น บรรยายความรู้เกี่ยวกับ การปรับวิถีคิดก่อนลงมือทำภายใต้หลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้กับสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จนความรู้ความสามารถเป็นที่ ยอมรับระดับชาติและนานาชาติได้รางวัล คือ การเข้ารับรางวัลแมกไซไซด้านการพัฒนาชุมชนที่ประเทศ ฟิลิปปินส์ อีกทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากประชาชนคนไทยเพื่อเป็นตัวแทนในการทำหน้าที่สมาชิกสภานิติ บัญญัติ (ดังภาพที่ 1-4)

ภาพที่ 1 บรรยายความรู้เกี่ยวกับการปรับวิถีคิด ก่อนลงมือทำภายใต้หลักการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม (ที่มา : คณะกรรมการบริหารงานสาขาวิชา การพัฒนาชุมชน, 2559)

ภาพที่ 2 การบรรยายความรู้ ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนไม้เรียง (ที่มา : บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด, มปป.)

ภาพที่ 3 การทำหน้าที่สมาชิกสภานิติบัญญัติ ของนายประยงค์ รณรงค์ (ที่มา : วิรัช ศรีสวัสดิ์, มปป.)

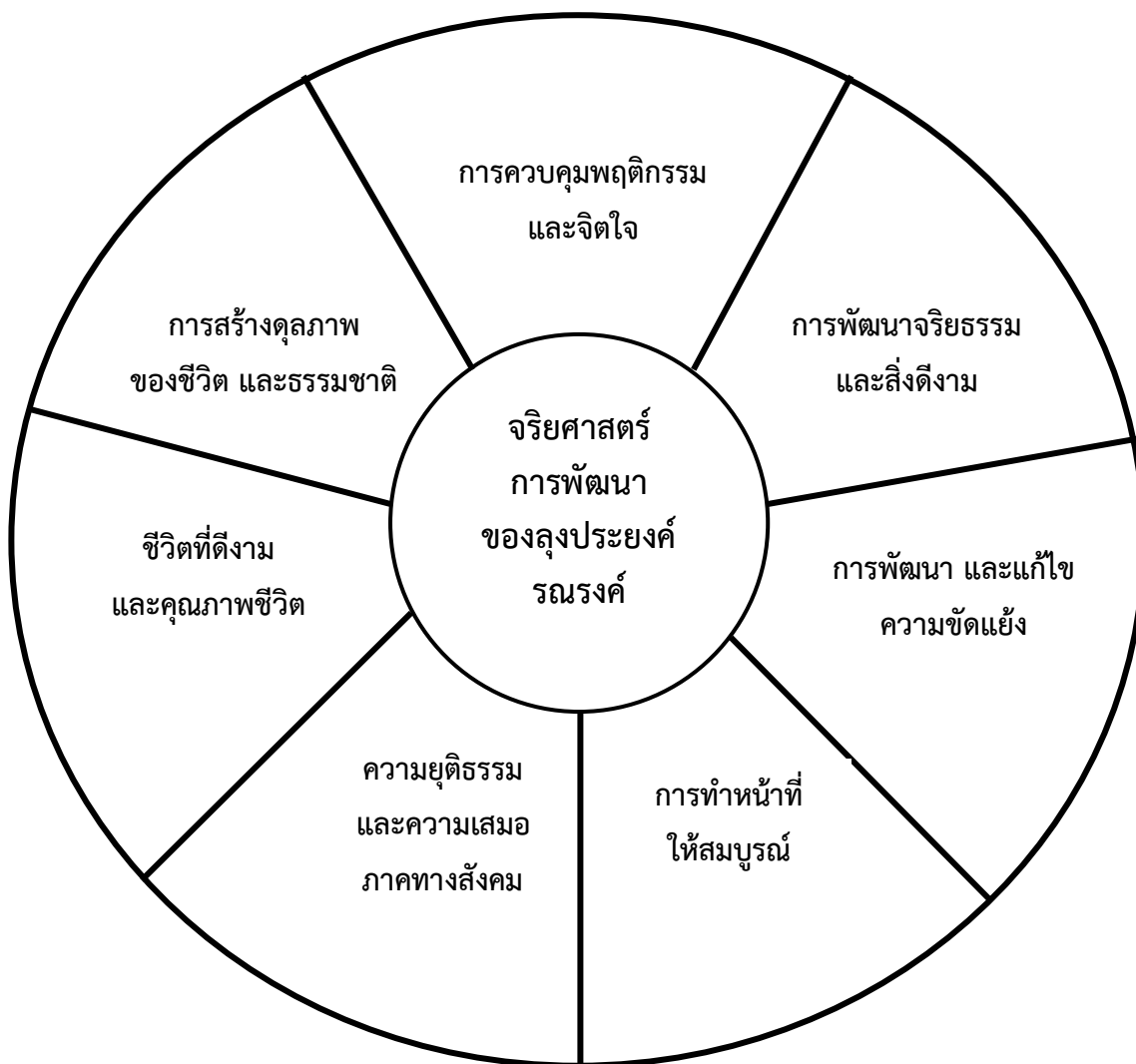

ภาพที่ 4 การเข้ารับรางวัลแมกไซไซ ที่ประเทศฟิลิปปินส์ (ผู้จัดการออนไลน์, มปป.)

สรุป

การนำหลักจริยศาสตร์การพัฒนาของลุงประยงค์รณรงค์นั้น ประกอบไปด้วยการรู้จักคุณพฤติกรรม จิตใจของตนเอง รู้จักยับยั้งโดยใช้หลักเหตุผล มีสติปัญญาในการแก้ปัญหา พัฒนาจริยธรรม และความดีงาม การรักษาศีล 5 ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงถึงพฤติกรรมที่ดีงามพร้อมกับการพัฒนาชุมชน และสังคมไปพร้อมกันตาม หลักสมมติและปัญญา รู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาความขัดแย้งของคนในชุมชน โดยให้ความเสมอภาค และให้ความยุติธรรม สร้างความสงบสุข ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมและวินัยของชุมชน และยังต้องทำตัวให้เป็นบุคคลที่เป็นตัวอย่าง ทั้งในเรื่องการบริหารตนเองให้มีความสุข ทำหน้าที่อย่างถูกต้อง

บริหารคนอื่นเพื่อชีวิต และสังคมที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นให้มากและการบริหารงานที่เป็นธรรม รู้จักการเรียนรู้บุคคล และสังคมให้เกิดการจัดการ และคุ้มครองชีวิตที่ร่วมกันภายใต้สวัสดิการของชุมชน มองในชีวิตว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม คือ ต้องมีสุขภาพที่ดี มีการเรียนรู้ตลอดเวลาทุกคนมีรายได้ มีงานทำ มีอาชีพ พร้อมทั้งสร้างครอบครัวที่อบอุ่น จึงจะทำให้ชุมชนมีความสุขได้ ทั้งยังต้องรู้จักสร้างคุณภาพของชีวิตและธรรมชาติที่สามารถใช้ได้จนถึงรุ่นลูกหลานต่อไป (ดังภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 สรุปจริยศาสตร์การพัฒนาของประยงค์ วรรณรงค์

จากภาพและข้อความในข้างต้นทำให้เกิดเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนตามหลักจริยศาสตร์การพัฒนา เพราะการรู้จักคุมพฤติกรรมจิตใจของตนเองจะทำให้เกิดความอดทน และรู้จักยับยั้งชั่งใจทั้งในเรื่องที่ชอบและไม่ชอบ อีกทั้งยังสามารถนำแนวทางการพัฒนาจริยธรรมและความดีงาม จะทำให้ให้ตัวเรามีสติ คิดอย่างรอบคอบรอบด้าน อีกทั้งทำให้ตัวเราเป็นคนที่มีจิตสาธารณะ รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนพร้อมทั้งทำให้เรารู้จักพัฒนาและร่วมแก้ปัญหาในชุมชนในฐานะที่ตัวเราเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน อีกทั้งการเรียนรู้ตลอดเวลาย่อมทำให้เรามีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน และการรู้จักสร้างคุณภาพของชีวิตท่ามกลางความพอเพียงในแบบของเราเอง และประการที่สำคัญ คือ “การทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดี”

ย่อมดีกว่าคำพูดเพียงอย่างเดียว แต่ไม่ปฏิบัติให้ดู เพราะคนเราต้องคิดและทำอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดความรู้และความชำนาญ

บรรณานุกรม

- กระทรวงเกษตร และสหกรณ์. (มปป.). **นายประยงค์ รมรงค์ ประชาญ์เกษตรของแผ่นดิน ประจำปี 2554.** เข้าถึงจาก : https://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=4103. (ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562).
- คณะกรรมการบริหารงานสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน. (2559). **แผนที่ชีวิต.** นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. (เอกสารอัดสำเนา).
- ณัฐพล โสติรัตน์วิโรจน์. (2557). จริยศาสตร์ของการพัฒนา: บทสำรวจวิวัฒนาการด้วยการพัฒนา. **Panyapiwat Journal**, 5 (2), 274-288.
- ณัฐสุภรณ์ เทียวเพชรภัสกร และประเวศ อินทองปาน. (2560, มิถุนายน). แนวคิดจริยศาสตร์: บทสังเคราะห์เพื่อสนับสนุนแนวคิดซีเอสอาร์. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์**, 13 (ฉบับพิเศษ เล่ม 1) 2560, 197-209.
- เดโช แชน้ำแก้ว. (2561). **การบริหารงานพัฒนาชุมชน.** นครศรีธรรมราช : สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- บริษัท อิมเมจ พลัส คอมมิวนิเคชั่น จำกัด. (มปป.). **Community - based Organizations : คุณประยงค์ รมรงค์ : ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง จ.นครศรีธรรมราช.** เข้าถึงจาก : <http://www.imageplus.co.th/content-detail.php?id=619>. (ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562).
- ประยงค์ รมรงค์. (2558). **บันทึกประสบการณ์.** กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
- ผู้จัดการออนไลน์. (มปป.). **ประยงค์ รมรงค์ รับรางวัลแมกไซไซ.** เข้าถึงจาก : <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9470000046250>. (ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2562).
- วิรัช ศรีสวัสดิ์. (มปป.). **บุคคลที่คุณคิดว่าเป็นผู้นำในทัศนคติของคุณ ประชาญ์ชาวบ้าน ประยงค์ รมรงค์.** เข้าถึงจาก: <http://wirat5011103039.blogspot.com/2010/02/24-2480-47-5.html>. (ค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2562).
- Damiannah, M. Kieti and Kennedy, O. Magio. (2013). The Ethical and Local Resident Perspectives of Slum Tourism in Kenya. **Advances in Hospitality and Tourism Research (AHTR)**, 1(1), 37-57.
- Grassl, W. (2010). Aquinas on management and its development. **Journal of Management Development**, 29 (7), 706-715.
- John D. Medaglia, Perry Zurn, Walter Sinnott-Armstrong, Danielle S. Bassett. (n.d.). **Mind Control as a Guide for the Mind.** Retrieved 2019, May 13 from :<https://arxiv.org/pdf/1610.04134.pdf>.
- Khaenamkhaew, D. (2016). **Self-Development in Community Development.** Nakhon Si Thammarat Rajabhat : Major of community development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. (Copied documents).

Pukdisan S., Khotchai T., Aungkhan C., Khongboon S. and Kitsupphawattana N. (2018). **Principles of Dharma for Administration**. MCU Congress 2, Topics “Thai Higher Education in THAILAND 4.0” Monday, April 30, 2018, Theater B, Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University, pp.288-294.